

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačilo 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 10 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 6 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Slemenških ulicah št. 2, 1., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 275.

V Ljubljani, v četrtek 30. novembra 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Občni zbor katol. slov. društva za radovljiški okraj.

Iz blejskega kota, 27. nov.

V nedeljo dne 26. t. m. ob polu 4. uri popoldne zbralo se je do 200 članov našega društva v starem šolskem poslopju v Gradu na občni zbor. Blejski kot poslal je največ zborovalcev. A došlo je tudi lepo število mož iz Radovljice, Mošenj, Jesenic in celo iz Kranjske Gore. Bohinjcev ni bilo, ker imajo v Srednji vasi sveti misijon. Zakaj niso bile zastopane tudi druge občine našega okraja, poročevalec ne ve. Možje, ki imajo v njih javno mnenje v rokah, že vedo, da je bilo tako prav. Morda imajo svoje ljudi pripravljene za kaki socialno-demokratski shod v Lescah. Naj bo!

Možje zborovalci so se v prvi vrsti prepri-

čali, da stara grajska šola, sedaj lastnina farne cerkve sv. Martina, je še prav trdno in solidno zidano poslopje, ki bi bilo še več let ustrezalo svojemu prvotnemu namenu. A liberalni blejski gospodi poslopje ni bilo všeč. Novo šolo so sezidali. Postavili so jo za star Martinovčev kozolec, na močvirna tla. Ubogi gospod nadučitelj! Upal je, da bo iz svojega stanovanja imel prelep razgled po jezeru, a sedaj mora gledati Vovkovo koruzno slamo. Kaj bo storil slavni blejski krajni šolski svet? Koliko bo plačal, da gospod Vovk kozolec podere? To je vendar sramotno, da ljudska šola »cesarja Frana Josipa« stoji za tako staro pokveko! — Toda vse to ne spada v naše današnje poročilo!

Poglejmo, kako se je izvršil občni zbor!

Zbor je vodil društveni predsednik g. Janez Vurnik, podobar v Radovljici. Vlado je zastopal o. kr. okrajni glavar vitez Kaltenegger, ki je bil kajpada radoveden na govor državnega poslanca dr. Krek-a. Gospod je skrbno poslušal, pridno pisal in bode tudi vestno poročal na višje mesto.

1. Gospod predsednik je razložil namen našega društva. Društvo bode glasnik javnega mnjenja radovljiškega okraja tako glede domačih razmer v deželi, kot glede našega postopanja nasproti osrednji vladi na Dunaju. To nalogo je društvo tekom let vestno izvrševalo. Skoraj po vseh večjih krajih je že imelo svoja zborovanja, na katerih se je zlasti glede gospodarske organizacije sklenilo pa tudi izvršilo mnogo koristnega. Tudi v bodoče ostane društvo svojim načelom zvesto, naj mu tudi nasprotujejo liberalci in socialni demokratje.

2. Poročilo tajnika č. g. svetnika in dež. poslanca Janeza Ažman: Društvo se v preteklem letu ni posebno kazalo v javnosti. Jedin, toda dobro obiskovani shod je bil na Jesenicah dne 28. junija, kjer se je blagoslovila zastava delavskega društva. Shod se je sijajno izvršil, dasi so ravno Jesenice radi tovarniške kapitalistične gospe in socialnih demokratov najbolj kritičen prostor našega okraja. Zakaj društvo ne prireja še več taci shodov, je vzrok samo to, ker nekatere občine našega okraja spé politično spanje. Manjka jim mož, ki bi budili narod, ki bi mu priporočali dobre katoliške časnike, zlasti »Domoljuba«. Kjer ni »Domoljuba« med narodom, tam nam manjka odločnih katoliških mož, tam imajo nasprotniki lažje delo. In ravno glede »Domoljuba« je naše društvo tekom let veliko storilo. Vsi člani, katerih šteje društvo nad 700, so »Domoljubovi« naročniki. Njih število se je od pričetka društva skoraj podvojilo, kar je brezdvomno najlepši sad vspešnega društvenega delovanja.

Društveno finančno stanje je bilo tudi v preteklem letu ugodno, zato predlaga, da se od dohodkov odloči in pripozna:

1. 100 kron za škofove šolske zavode.
2. 30 kron za »Našo stražo«.
3. 30 kron Ciril Metodovi družbi.
4. 20 kron za akademično društvo »Danica« na Dunaju.

5. 20 kron za delavske domove v Ljubljani.

Vsem predlogom zborovalci soglasno pritrdi.

Kot deželni poslanec je omenil gospod poročevalec nesrečne delitve blejske občine, ki je nedavno dobila cesarjevo potrjenje. To je sad zveze

LISTEK.

Zakaj sem popustil svojo službo.

Spisal Mark Twain.

Washington, 2. dec. 1867.

Odložil sem svojo službo. Vlada hodi menda še vedno svojo pot dalje kakor doslej, ali vendar manjka vozu jednega kolesa. Bil sem tajnik pri senatnem odseku za školjke in sedaj sem službo popustil. Opazil sem pri nekaterih članih vlade, da mi ne mislijo dati glasu pri narodnem svetu, in zato nisem mogel ostati še dalje v službi, ako bi ne hotel zaničevati samega sebe. Ako bi priporočeval o vseh razžalitvah, s katerimi so me obsipali teh šest dnij, ko sem bil v modni službi, napolnil bi s tem celo knjigo.

Imenovali so me torej tajnikom pri odseku za školjke, in dovolili mi niso nobenega služabnika, s katerim bi igrala biljard. To bi že še prenesel, naj si je bilo še tako dolgočasno, — ako bi se drugi kabinetni člani obnašali napram meni tako uljudno, kakor se mi je spodobilo. A tega niso storili. Vselej, kadar sem opazil, da je zašel predsednik kakega oddelka na napačno pot, sem dejal vse na stran, šel k njemu ter ga skušal spraviti na pravo pot, — kakor je bila moja dolžnost; in niti jedenkrat se ni nihče zahvalil. Šel sem n. pr. z najboljšimi nameni na svetu

k pomorskemu ministru in rekel: »Ekscelenca, jaz kratkomalo ne vidim, da bi delal admiral Farragut kaj drugega, nego da se vlači okoli po Evropi, kakor da bi prirejal neke vrste »piknika«. To je morda sicer vse prav lepo in dobro, ali meni se ne zdi tako. Ako nima prilike, da bi se kje bojeval, naj pride domu. To nima prav nobenega smisla, da porablja jeden sam mož celo brodovje za svojo zabavo. Stvar namreč preveč velja. Razumete, jaz nimam nič proti temu, da prirejajo pomorski častniki zabavne izlete — pametne zabavne izlete — varčno prirejene zabavne izlete. Saj se vozijo lahko s plavom po Mississippiju — —«

Da ste ga slišali sedaj! Človek bi mislil, da sem storil kak zločin. A jaz si nisem storil veliko iz tega. Rekel sem, da bi bilo to pravično, republikansko, priprosto in popolnoma varno. Rekel sem, da ni za mirno zabavno partijo nič bolj pripravnega, kakor je ravno plav.

Potem me je vprašal pomorski minister, kdo sem, in ko sem povedal, da sem nameščen pri vladi, je hotel še vedeti, kakšno službo imam. Rekel sem, da se ne bodem nadalje spotikal nad tem čudnim vprašanjem, ker je moj kolega, — in obvestil sem ga, da sem tajnik pri senatnem odseku za školjke. Kako je vzrastel! Slednjič mi je zapovedal, naj se poberem in naj se v bodoče brigam za svoje stvari. — Sprva sem sklenil, da

ga odstavim. A to bi razven njega tudi drugim škodovalo, in zato sem ga še dalje pustil v službi.

Nato sem šel k vojnemu ministru, ki me sploh vsprejeti ni hotel, dokler ni zvedel, da sem v zvezi z vlado. Če bi ne prišel radi važnih opravkov, bi najbrže še k njemu ne smel. Prosil sem ga ognja (ko sem vstopil, je ravno kadil), in potem sem mu povedal, da nimam nič proti temu, ako zagovarja ustmeno pogodbo generala Leeja in tovarišev s sovražniki, — toda nikakor ne morem odobravati njegove metode, da naj bi se namreč vojevalo z Indijanci v nižavah. Rekel sem, da se preveč raztreseno bojuje. Segnati bi moral vse Indijance v jeden kraj — v jeden pripraven kraj, kjer bi imel za obe stranki dovolj živeža, in potem naj bi priredil splošen pobj. Rekel sem, da ni za Indijanca nič bolj prepričevalnega kakor ravno splošen pobj. Če bi se s tem načrtom ne strinjal, sem rekel, bi bilo najgotovješe sredstvo za Indijance milo in vzgoja. Milo in vzgoja ne vplivata sicer tako naglo kakor klanje in pobj, toda na pol ubiti Indijanec si še opomore, — ako se ga pa umije, in obleče, ga to prej ali slej umori. To spodkopuje njegovo konstitucijo, izpodjeda mu korenine njegovega življenja. »Gospod minister«, sem dejal, »prišel je čas, ki zahteva krvave grozovitosti. Obsodite vsakega Indijanca, ki se roparsko vlačí po nižavah,

slovenskih in nemških liberalcev. V nekaterih letih bomo imeli na Bledu nemškega župana, kakor imamo sedaj na blejskem gradu — žida gospodarja. V deželni zbornici katoliško narodni poslanci tudi v bodoče ne bodo ničesar za kmetijske posestnike dosegli, dokler se volilni red pravično ne spremeni in ostanejo meščanom in velikim posestnikom zajamčene predprave.

Zborovalci so v splošno pohvalo izrekli gospodu poslancu neomejeno zaupanje.

3. Sledil je govor belanskega g. župnika Matije Mraka o zavarovanju zoper požare, kateremu so zborovalci sledili z največjo pozornostjo. Govornik je v poljudni besedi odgovoril na dva vprašanja: 1. Zakaj posestniku ne ugajajo sedanje židovsko kapitalistične zavarovalnice? 2. Kakošne zavarovalnice bi bile za kmetarje koristne? Sedanje zavarovalnice niso za kmetarje, ker gre ves dobiček iz dežele v židovske žepa. Tudi banke Slavije, ki pita našega najhujšega nasprotnika — Ivana Hribarja, ne moremo izvzeti, kajti dognalo se je, da tudi ta slovanska banka — ni vsaj brez slovanskih židov. Velika korist za deželo bila bi deželna zavarovalnica. A te upamo zastopati, dokler glavni agent Hribar nosi prvi zvonec v deželnem zboru. Mož se že boji za Slavijo in svoje tisočake. V deželi naj se tedaj s pomočjo »Gospodarske zveze« ustanovi domača zavarovalnica ali pa naj posestniki po izgledu Predarčev in Korošcev začnejo sami snovati okrajne ali občinske zavarovalnice. Za sklep je predložil govornik dvoje resolucij: 1. Občni zbor kat. slov. društva za radolj. okraj prosi »Gospodarsko zvezo«, naj kakor hitro mogoče tudi zavarovanje zoper požare sprejme v svoj gospodarski program. 2. Na deželni zbor naj se odpošlje peticija za ustanovo deželne zavarovalnice, kakoršno je lansko leto ustanovil dežel. zbor nižjeavstrijske kronovine. Zborovalci so resolucijama soglasno pritrdili.

4. Z nepopisnim navdušenjem je zbor pozdravil tretjega govornika g. državnega poslanca dr. Jan. Kreka, ki je v celo uro trajajočem govoru pojasnil politične razmere na Dunaju in v deželi nekako takole: Kľofuta, katero je sedanja vlada dala našim češkim zaveznikom, ker je odpravila jezikovne naredbe, je tudi nas Slovence zabolela. Ako je udarjen veliki in bogati češki narod, smo toliko bolj udarjeni mi maloštevilni in revni Slovenci. — Gosp. drž. poslanec Povše je to izvrstno pojasnil presvit. vladarju. Naša dolžnost je tedaj, da ostanemo tesno zvezani s Čehi in z njimi vred porabimo ves vpliv v to, da se sedanja vlada pred ko mogoče umakne od državnega krmila. — Govornik upa, da ostane vključ radikalnemu življu v češkem klubu desnica trdna in neomajana. V obstrukcijo slovenski drž. poslanci ne pojdejo, pač pa je pod sedanjo vlado njih mesto v najstrožji opoziciji, to pa ravno zato,

na milo in abecednik, to se pravi, obsodite ga na smrt!

Vojni minister me je vprašal, če sem član kabineta, in jaz sem mu pritrdil. Vprašal me je, kakšno službo opravljam, nò, jaz sem mu odvrnil, da sem tajnik pri senatnem odseku za školjke. Nato so me spravili radi uradniškega razžaljenja v arest ter mi za boljšo polovico dneva vzeli prostost.

Skoro sem že sklenil, da bodem odslej molčal in pustil vlado, naj dela kar hoče. Toda klicala me je dolžnost, in jaz sem bil poslušen. Oglasil sem se pri finančnem ministru. Vprašal je: »Česa želite?»

Taka uljudnost me je spravila iz koncepta. Odvrnil sem: »Skledico čaja!»

Nato je rekel: »Če imate kako željo, gospod, povejte mi jo, in sicer kolikor mogoče ob kratkem«. Odgovoril sem mu, da mi je jako žal, ko moram čuti take besede, ker tako postopanje je za me žaljivo; toda ker so že take razmere, hočem zatisniti jedno oko in preiti k stvari.

Potem sem mu navajal resne pomisleke glede njegovega pretirano dolgega finančnega poročila. Rekel sem mu, da je sestavljeno vse preokorno in presuhoparno; prav nobenih opisov ni v njem, nobene poezije, nobenega čustva — nobenih junakov, nobenega konflikta, nobenih podob — niti lesorezov ne. Jasno je, da ga ne bode nihče bral.

(Dalje prih.)

ker Slovenci hočemo mogočno a tudi pravično Avstrijo. V državi ne bo miru, tudi ne plodonosnega delovanja, dokler ideja pravičnosti ne zmaga. Slovani ne bomo in ne smemo nikdar postati narod druge vrste ter suženj oholih nemških nacionalcev, ki škilijo preko meje cesarstva — na Prusko. Ta boj se mora izvojevati, zato slovenskim katol. državnim poslancem ni zameriti, če so v zvezi s češkimi husiti in poljskimi židi. Kadar zavlada v Avstriji pravica do vseh narodov, kadar bo jezikovno vprašanje rešeno, takrat državna zbornica ne bo imela več sedanjega lica in katoliški slovenski poslanci bodo dobili zaveznikov jednakega čisto katoliškega mišljenja.

Tužno sliko nam je podal g. poslanec o domačih razmerah. Kranjska je najrevnejša dežela v državi. Eksekutivnih stroškov in zamudnih obresti plačuje Kranjska razmeroma največ v celém cesarstvu, — namreč 47.000 gl. Prihodninkega, osebnega in rentnega davka pa je nasprotno ravno na Kranjskem najmanj. Le glede davka od krošnjarstva je Kranjska na prvem mestu v državi — dokaz, da ni razvitega trgovskega stanu. Uradniki plačujejo osebnega davka primeroma na Kranjskem najmanj — znamenje, da osrednja vlada potiska deželo v kot, da ne ustanovi nobenega večjega podjetja, in nobenih osrednjih direkcij. To so žalostna dejstva, ki se ne dajo utajiti. Narodno gospodarstvo v deželi gre rakovo pot, na vseh straneh poje eksekutivni boben. A vključ temu je strankarski prepir med nami hujši, kot kedaj poprej. Kdo je kriv? Katoliško narodna stranka ne! Kriv je Tavčar s svojo gardo. Mož je rekel na shodu v Starem trgu, da so naše mnogoštevilne cerkve znak suženjstva, v katerega je duhovščina vkovala slovenski narod. Ta izjava nam preživo predočuje mišljenje naših liberalcev. Iz suženjstva vere bi radi izvili naš narod. Ako se jim to posreči, kaj bo iz našega ljudstva? Druzega ne nego jama razbojnikov! Zato je za Slovenca-katoličana sprava s Tavčarjem in njegovo stranko nemogoča, zato je naša sveta naloga, da vztrajamo v boju za našo najdražjo svetinjo, sv. vero, dok ne zmagamo ali propademo. (Burno odobravanje.)

5. Kot sklepna točka dnevnega reda je sledila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili stari odborniki gg. Janez Vurnik, Janez Novak, Ignacij Zupan, Janez Ažman, Jakob Žumer, Andrej Jurgele, Janez Arh, Avgust Šinkovec, Josip Pogačnik. — Namestnika gg. Janez Berlic in Klemen Dolžan. Mesto obolelega župana Antona Sokliča, stopil je v odbor župnik Matija Mrak.

Naj seme, ki je na tem zborovanju padalo v srca gorenjskih mož, obrodi obilo dobrega sadu! Naj ostane radovljiški okraj kot vedno tudi v bodoče nepremagljiva trdnjava katoliško narodne stranke slovenske!

Državni zbor.

Dunaj, 29. nov.

Slab dan za soc. demokrate.

Koncem včerajšnje seje je poslanec Březnovsky v češkem jeziku v stvarnem popravku ostro prijel soc. demokrate. Odgovarjal mu je najprvo soc. demokrat Steiner, rekoč, da ni res, kar je Březnovsky trdil o poslancu Cingru. Imenoval je zato Březnovskega lažnika.

Posl. Cingr pravi: Ker je posl. Březnovsky trdil, da sem jaz ob štrajku 1. 1896 v Mor. Ostravi obdržal si 270 gld., konstatujem, je posl. Březnovsky to čital v brošuri, ki je bila tiskana na židovske troške, in sicer s tem namenom, da bi uničili organizacijo soc. demokratske stranke.

Březnovsky: Konstatujem, da sem navedena dejstva čital v brošuri Rud. Lukašiča, da je namreč Cingr dobil 213 gld. Cingr je tožil pisatelja, toda porotno sodišče ga je oprostilo, ker je dokazal resničnost svoje trditve. Kdo je torej lažnik?

Cingr: Stvarno popravljam, da je sodišče pričelo preiskavo, zaslišanih je bilo 105 prič, a dokazali niso ničesar. Zato izjavljam, da je trditev poslanca Březnovskega laž. (Velik krik. Predsednik dr. Verkauf pokliče k redu.)

Březnovsky: Ker hočem dokazati, da se nikogar ne bojim in da nisem lažnik, zahtevam, da se izvoli grajalni odsek proti poslancem Bernerju, Steinerju in Cingru.

Predsednik nato pozivlje oddelke, da takoj po seji izvolijo grajalni odsek. Stara navada pa

je, da po dolgih sejah večina poslancev beži iz zaduhlega zraka v zbornici in da so večerne seje klubov in odsekov ali slabo obiskane ali ne-sklepčne. In tako se je zgodilo, da sinoči tudi 4. oddelek ni bil sklepčen in da ni izvolil svojega člana v grajalni odsek. Ker pa mora ta odsek v 24. urah zbornici poročati o vspehu svoje preiskave, je načelnik 4. oddelka, posl. vitez Berks, pismenim potom povabil vse člane, da se danes še pred sejo snidejo in izvolijo člana v grajalni odsek. A tudi danes ta oddelek, ki šteje 47 članov, ni bil sklepčen. Zato danes začetkom seje posl. Berks vpraša predsednika, ali je oddelek sklepčen, ako ni nadpolovico članov navzočih.

Predsednik dr. pl. Fuchs odgovori, da je svoj čas predsednik dr. Smolka odložil, da oddelki niso odseki in torej sklepčni, četudi ni nad polovico članov navzočih; tega mnenja je tudi on.

Dr. Engel naglašja, da je iste misli, da pa ne bo očitani, naj se seja pretrga za pol ure in mej tem časom 4. oddelek izvoli člana za grajalni odsek. Za ta predlog je glasovala vsa desnica, soc. demokratje, antisemitje in poljski opozicijonci. Ostali levičarji so obsedeli, meneč, da je vsa stvar le češka obstrukcija.

Predsednik sejo pretrga. Četrti oddelek je izvolil svojega člana in grajalni odsek je skoraj dve uri razpravljaj o »stvarnih« popravkih in žaljivih klicih. Okoli 2. ure predsednik zopet otvori sejo in posl. Herbst v imenu grajalnega odseka predlaga, naj zbornica izreče grajo poslancema Jos. Steinerju in Bernerju, ker sta Březnovskemu klicala žaljive besede: predrzen lažnik, lažnjiva banda itd. Posl. Cingru naj se graja ne izreče, ker je bil Cingr vznemirjen in Březnovskega ni imenoval lažnika, ampak le njegovo trditve — laž.

To je dalo povod dolgi debati. Soc. demokrat dr. Verkauf v daljšem govoru zagovarja svoje tovariše Cingra, Steinerja in Bernerja ter predlaga, naj grajalni odsek zahteva vse dotične akte in causa Cingr in potem šele sestavi svoje poročilo. Dr. Gessmann podpira predlog grajalnega odseka in tem povodom mej velikim krikom pošteno maha po soc. demokratih.

Poslanca dr. Brzorad in dr. Stransky obširno na podlagi brošure pojasnita vso stvar, da namreč Březnovsky ni Cingru očital tatvine, ampak le trdil, da si je za razne troške obdržal 213 gld. in 42 kr. Březnovsky torej ni nikogar žalil, pač pa sta Steiner in Berner neopravičeno imenovala Březnovskega lažnika.

Govorili so še dalje Resel, dr. Slama, antisemit Steiner, Schrammel in dr. Verkauf. Tudi Wolf je posegel v debato ter smešil vso stvar kot komedijo, češ, da je to le novo sredstvo pikantne obstrukcije. No, če je to pikantna obstrukcija, je vendar le za 1000% dostojnejša, nego divja obstrukcija, katero je zvesto podpiral dve leti ravno g. Wolf, ki danes toliko gori za ljudske koristi.

Malo pred peto uro je bilo glasovanje. Za grajo je glasovala skupna desnica, pridružili so se ji antisemitje in poljski opozicijonci, mnogo levičarjev se je odtegnilo glasovanju.

Nato so poslanci iz Češke volili delegata namesto obolelega dr. Herolda; izvoljen je poslanec Kaftan.

Prihodnja seja jutri.

Parlamentarna komisija desnice

je imela včeraj večurno sejo, v kateri je ugibala o sredstvih, s katerimi bi se vzdržala solidarnost večine. Naravno, da je bilo predmet razgovorov češko vprašanje. Češki zastopniki so stavili pogoje, pod katerimi z ozirom na ostale stranke na desnici ne prično obstrukcije. Kakor se zatrjuje, so se vse stranke zopet zjediniše v glavnih načelih. Izvolili so tudi poseben odsek, da sestavi in uredi razne predloge v celoto. Tako se desnica lovi od dne do dne; današnji dogovori pa so zopet vzdignili akcije. Brez poloma se kriza ne konča, vprašanje je le, kdo bode kridator ali »črni Peter«.

Interpelacija zaradi učitelja Gostinčarja.

Poslanec vitez Berks in tovariši so včeraj vložili na naučnega ministra nastopno interpelacijo: Načelnik okr. šolskega sveta celjskega je ustavil plačo učitelju Gostinčarju, ki je v kazenski preiskavi. Ker pa se zatoženec zagovarja, da je bil v silobranu, in je torej mogoče, da bode Gostinčar oproščen, mu je okrajni šolski svet celjski

v smislu § 51. štajerskega deželnega zakona z dne 4. februarja 1870 dovolil dve tretjini njegove plače. Načelnik okrajnega šolskega sveta pa tega sklepa ni izvršil, ampak ga predložil deželnemu šolskemu svetu. Ker pa deželni šolski svet že tri mesece molči, je okrajni šolski svet celjski v seji 24. t. m. zopet soglasno sklenil, da se uči telju Gostinčarju dovoli dve tretjini njegove plače. Ta sklep pa je načelnik okrajnega šolskega sveta ustavil, ker okrajni šolski svet baje ni opravičen iznova sklepati o stvari, ki še ni rešena od višje instance. Ker pa je v tem slučaju hitra rešitev nujna, zato vprašajo podpisani prevzvišenega ministra: Ali hoče ekselencia takoj brzojavno potrebno ukreniti, da se izvrši sklep okr. šolskega sveta celjskega?

Kdo imenuje pravosodne uradnike za slovensko Koroško?

Iz Celovca, 29. nov. 1899.

Kratek, a določen odgovor na zgornje vprašanje je: Nemško-radikalna poslanca Doberniki in Lemiš! Drugod bi rekli, da je to čudna, neverjetna prikazen, — pri nas je vse mogoče, zlasti pod sedanjim ministerstvom.

Izpraznjeno je bilo mesto sodnika v Velikovicu po smrti dež. sodn. svetnika Prambergerja. Velikovska sodnija šteje malone same Slovence. Človek bi vendar smel misliti, da tu sem sodi za sodnika samo mož, ki ume slovenski, ki Slovencem vsaj naravnost in odločno ne nasprotuje. A slavna justična uprava na Dunaju, oziroma imenovana gospoda sodijo drugače! Kolikor vemo, bili so v terno predlogu za to mesto samo možje, ki bi bili povsem kos svoji nalogi, ki bi bili vsaj kolikor toliko nepristranski. A dež. sodišče v Celovcu oziroma nadsodišče v Gradcu obrača in justična uprava oziroma nje voditelj, dosti znani Kindinger obrne! In ta je zoper predlog imenovanih inštanca imenoval sodnikom — gosp. Rotschedla, doslej sodnika v Železni Kaplji. Rotschedl je znan kot odločen nasprotnik Slovencev. To imenovanje sta izposlovala poslanca Doberniki in Lemiš, izvršil je je Kindinger.

Imenovana poslanca sta svojemu prijatelju, županu Pinteriču v Velikovicu naznanila brzojavno, da je Rotschedl imenovan sodnikom v Velikovicu! To dosti jasno spričuje, v kakšni dotiki sta imenovana gospoda z imenovanjem in da je Kindinger vstregel samo njihovi želji.

Marija Terezija je izjavila, da je šola in da ostane nekaj »politikum«. Pri nas ni to samo šola, marveč kakor znova spričuje ta slučaj, tudi pravosodje! Dosti značilno je, da se pri nas imenujejo sodniki, ne po tem kakor zahtevajo dejanske potrebe in krajevne razmere, marveč kakor želé in hočejo ultranemški kričadi in voditelji. In vse to v slavni dobi slavnega ministerstva, ki je proglasilo, da hoče biti — nepristransko! »Risum teneatis...«

Sodnik Rotschedl je bil prej v Slov. Gradcu. Od tam so ga disciplinarnim potom predstavili v Železno Kapljo. A sedaj usmilil se ga je Kindinger in ga namestil v Velikovicu!!

Zadnje dni se je po listih pisalo o tem, kako prijateljski občeje gosp. Kindinger v drž. zboru s kričadom Wolfom. Prej vemo, da ga je branil posl. Doberniki pred Čehi, ko so ga ti naskakovali vsled onega famoznega »tajnega ukaza«. — O imenovanju Wurmserja ste že dosti poročali, kako ga je Kindinger vrnil na svojo pest. No, dal nam je novo brco!

Obširneje o tem pisati in podajati dolgega komentara ni treba. Dejstva govore! Na slovenski delegaciji v drž. zboru je, da dr. Kindingerja spomni na to imenovanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. novembra.

Clary - Windischgrätz. V teku včerajšnjega dneva se je v dunajskih poslaniških in drugih krogih opetovano imenovalo Claryjevo ime v zvezi s knezom Windischgrätzom, predsednikom gospodske zbornice. Z vso gotovostjo se namreč trdi, da je predsednik gospodske zbornice prevzel nalog posredovanja mej Čehi in

Nemci, da jih pridobi za skupno, kolikor pač mogoče mirno delovanje. Pričele se bodo v kratkem konference mej zastopniki obeh strank. Desnica ima za to konferenco odločene sledeče, može: grof Dzieduszyski, dr. Engel, dr. Kalthrein, doktor Pacak, Povše in princ Schwarzenberg. Levičarji svojih mož še niso imenovali, vendar se pa sodi, da bodo igrali glavno ulogo posl. Bärnreither, grof Stürgkh, dr. Gross, dr. Hohenburger, Schwegel in še kaka druga politično važna osebnost, kakor Chlumecky in drugi. Mej tema dvema strankama bo posredoval knez Windischgrätz ter tehtal češke zahteve na jedni in nemške na drugi strani. V slučaju toraj, da se njemu posreči, kar se dosedaj ni še nikomur, in dožene spravo mej obema narodoma, potem se baje umakne Clary in pride na njegovo mesto knez Windischgrätz, ki bo potem načeloval novemu koalicijskemu ministerstvu. Desnica je v sporazumu z vlado že povabila levičarje k taki spravi konferenci in ako se to vprašanje reši za Čeha ugodno, kar se seveda splošno želi, potem se obistini včerajšnja vest o demisiji Claryjevega kabineta.

Avstrijska kriza se je pomaknila zopet v zelo akutni štadij, to znači bolj nego vse drugo pisava včerajšnjega oficijoznega »Fremdenblatt«. Tu navajamo samo par stavkov, ki so dovolj značilni za celo situacijo. »Fremdenblatt« se obrača do večine in posebno do katoliške ljudske stranke, naj »za Božjo voljo vendar ugledajo nasprotja in zgrade most za zblizanje nasprotij«. »Parlamentarni duh naj razbije obstrukcijska kledeta«. Take naivnosti, da ne rečemo predrznosti, svet že davno ni imel prilike opazovati. Ravno isti »Fremdenblatt«, ki je tako nečuvno napadal pred nekaj dnevi desnico in specijelno katoliško ljudsko stranko, se sedaj z vso nujnostjo obrača do teh dveh faktorjev, kar je gotovo nečuvno. Sedaj naj nakrat pomaga vsa desnica, posebno pa dobra, pridna katoliška ljudska stranka in podpira Claryjev omahljiv steber. Pisava tega oficijozja je pač najboljši dokaz, kako skrajno omajano je stališče sedanje Claryjeve vlade, da se mora njeno glasilo obračati na zaničevano desnico in njene stranke.

Katoliška ljudska stranka in nagodbeno vprašanje. Razna glasila te stranke se v poslednjih dneh umevno pečajo s tem vprašanjem in pojasnujejo, kako stališče bo zavzemala katoliška ljudska stranka napram nagodbi in porazdelitvenemu zakonu. Ti listi opozarjajo na razne izjave posamnih poslancev na raznih volilskih shodih, koder se je pojasnovala velika kvarnost teh nagodbenih predlog za avstrijsko prebivalstvo. Iz tega sledi, da se bodo ti ljudski zastopniki tudi v odločilnem trenutku ravnali po teh načelih, ker se ne more pričakovati, da bi bili v zadnjem hipu spremenili svoje nazore v tem vprašanju. Vlada potemtakem, vsaj sedanja, ne more računati na potrebno večino, in ako se ne dožene poprej temeljite spremembe, bode zopet pel slabo znani § 14. — Do tega pride bržkone tudi tedaj, ako se doseže zaželjeno sporazumljenje in ako bi gotovi krogi tudi hoteli glasovati za nagodbo, ker je za razpravo sploh vse premalo časa.

Važna izjava angleške vlade. Poročali smo že, da je angleška vlada oficijelno naznanila ruski vladi pričetek vojske, in ravno isto je te dni naznanil angleški poslanik na Dunaju. Nemška vlada je bila obveščena kajpada kar v Windsoru. Ta oficijelna naznanila imajo poleg že navedenih še to posebno važnost, da je Anglija oficijelno pripoznala samostojnost Transvala in države Oranje, ker se z nesamostojnim nasprotnikom ne bije redna, oficijelna vojska. Tu toraj Angleži nimajo opraviti samo z navadno ustajo, marveč z resnim in odločnim nastopom dveh burških republik. Ta izjava precej nasprotuje prvotnim Chamberlainovim izvajanjem.

Lord Salisbury odstopi? Poročali smo že, da se je lord Salisbury naveličal vladanja in da misli v kratkem prepustiti vodstvo osrednje angleške vlade drugi čileji moči. Za vzrok se oficijelno navaja njegovo rahlo zdravje in pa žalost nad izgubo svoje soproge. Morda je deloma merodajen tudi ta razlog, toda v prvi vrsti pride tu v poštev neugoden položaj v Južni Afriki. Mož namreč ni voljan počakati izida nesrečne in krivične

vojske. Akoravno so namreč oficijelni krogi prepričani, da konečno zmaga angleška premoč na jugu, bo vendar ta zmaga zelo draga in v nikaki primeri z žrtvami, ki jih bo morala Anglija donesti zanjo. Prebivalstvo Anglije je strogo ogorčeno vsled postopanja vlade in daje duška temu ogorčenju v časopisju in na javnih shodih. Tega toka se vlada zelo boji, posebno pa prihodnjega zasedanja parlamenta, kjer bodo pravi ljudski zastopniki objavili vsa sleparstva in nečastna dejanja vladnih krogov ter zahtevali zadoščenja za toliko po krivici prelite krvi. Salisburyev naslednik bo bržkone vojvoda Devonshirski, državno tajništvo v zunanjem uradu pa prevzame baje lord Rosebery. Naj bi se z Salisburyem umaknil tudi Chamberlain, glavni provzročitelj sedanjih neugodnih razmer.

Rusija in Angleži. Takoj ob pričetku vojske se je pisalo v raznih ruskih listih, da Rusija v zvezi s svojimi zaveznicami ne bode dopustila, da bi Anglija izrabila svojo eventuelno zmago v Južni Afriki, in da bo odločno zahtevala status quo ante. Oficijelno se do sedaj še ni nič pisalo in toraj ni, če prav ni mogel razsoditi, odkodi prihajajo taki nazori. Sedaj so se pa oglašili tudi ruski oficijozji in izjavljajo, da bo Rusija sicer mirno zasledovala razvoj angleško-transvalske vojske in ne bode posegala vanjo do sklepa; ako bi se pa Angleži drznili nasprotovati ruskim načrtom v Perziji in bi morda rusko akcijo celo motili z vojnimi ladjami, tedaj naj bo Anglija prepričana, da jej nē izpodleti samo ta naklep, marveč tudi zmaga v Južni Afriki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. novembra.

(Vseslovenski delavski shod) se ne bode vršil vsled želj, izraženih od raznih stranij, o Božiču, nego dne 6. in 7. januarja prihodnjega leta. Prosimo delavska društva, da skoro določijo svoje zastopnike. Vse dopise vsprejema čast. g. Luka Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.

(»Kako je krvava inkvizicija trpinčila in morila ljudi«.) Predavanje s tem naslovom je otvoril g. predsednik Kregar z opazko o »Narodovemu« nedostojnem pisarjenju zadnje dni. Predavatelj g. Lampe je rekel, da mu je vse jedno, kaj »Nar.« piše, in nato razpravljalo o inkviziciji. Govoril je najprej o cerkveni inkviziciji in dokazal, da kakor ima država, kakor ima vsako legalno društvo svojo inkvizicijo v primerni obliki, tako jo mora imeti tudi cerkev, da ohrani svoj čisti nauk in se brani notranjih rovarjev-krivovercev. Ta inkvizicija, ki skrbi za čistost naukov, je obstajala od apostolskih časov vse veke in obstoji še danes, nikomur ne dela krivice, je usmiljena in prizanesljiva in kot »congregatio sancti officii« potrebna zlasti danes, posebno glede na verske spise in knjige. Kako nabožno slovstvo bi imeli mi danes, če bi naši pisatelji in časniki brez cerkvenega razsodišča smeli pisati »nabožne« knjige? — Obširneje je razpravljalo o španski inkviziciji, katere sicer od l. 1820. več ni, pa je naši liberalci in socijalni demokratje vendar le ne morejo pozabiti. Dokazal je sledeče trditve: 1. Ob koncu 15. stoletja, ko so mohamedanci in judje na Španskem vsled političnih vzrokov se dali krstiti, pa so ostali krivoverci in so z oderuštvom stiskali ubogo špansko ljudstvo, je ljudstvo prisililo vladarja Ferdinanda Aragonskega s kraljico Izabelo Kastiljsko, da naj ustanovi sodišče, ki naj razkrije te skrivne, državi in cerkvi pogubne krivoverce (često v najvišjih družbah). Razlog zato je bil n-roden, političen in verski. 2. Papež Sikst IV. se je obotavljal, a da brani čistost cerkvenega nauka, je l. 1478. prošnji ugodil, da se ustanovi inkvizicija, s pogojem, da bo neodvisna od politične oblasti. 3. L. 1480. sta ustanovila Ferdinand in Izabela sodišče proti papeževi naredbi, sodišče, ki je imelo verski značaj, a imelo služiti tudi njih političnim namenom. 4. Inkvizicija po papeževih ukazih je bila najmilejše sodišče tedanjega časa, milejše od naših sodišč. 5. Torturo (mučenja), ki je bila pri posvetnih sodiščih kruta in nevsmiljena, je pri inkviziciji papež Klement V. skrajno omilil. 6. Krutosti, ki so se godile semtertja pri inkvi-

ziciji, gredo na rovaš državi. Papež je najodločneje ugovarjal opetovano (Sikst IV., Inocencij VIII., Leo X., Gregor VIII., Pavel III.) in preostre sodnike kaznoval ter kot najvišji apelacijski sodnik branil osebno in politično svobodo. — 7. Ko je kralj Ferdinand VII. leta 1814. špansko inkvizicijo obnovil, jo je papež Pij VII. l. 1816. potrdil s pogojem, da se tortura (mučenje) popolnoma odpravi. — 8. Ječe, hrana, nadzorstvo jetnikov pri inkviziciji so bile vsikdar milejše, nego pri vseh tedanjih sodiščih, v marsičem celo milejše od naših. — Kot ugovarjalec se ni oglasil nihče. — O drugi točki dnevnega reda, o čarovniških sodbah je govornik omenil vsled pozne ure le glavne stvari. — Prihodnjo sredo ob 1/8. uri bo obširno govoril o čarovniških sodbah, njih grozovitosti, uzroku in načinu.

(«Slovenski Narod» in «Meščanski klub».) Sinodnji «Narod» se z nako posebno nerodnostjo zaletava v «Meščanski klub». Trdi namreč, da se je tam utaborila »zakotna advokatura«. To je popolnoma izmišljeno in iz trte izvito. § 1. pravil «Meščanskega kluba» določa, da je namen temu klubu med drugim tudi: a) pospeševanje meščanskih koristij in gmotnega napredka ljubljanskih meščanov, in b) obramba meščanskih pravic. Vsa v ti točki spadajoča vprašanja pojasnjuje pravni odsek odbora članom «Meščanskega kluba» na zahtevanje vsak večer od 8. do 9. ure. To je le hvale vredno in samo izpolnovanje klubovih pravil. Seveda to ni vseč gospodi, ki bi v lastnem interesu najraje videla, da ostanejo meščani v temi nevednosti o pravicah, katere jim pristajajo po zakonu. Zatorej so tudi jezni na prekornisti «Meščanski klub». Strah pred kako konkurenco, katero bi delal »M-ščanski klub« liberalnim odvetnikom, je torej povse neopravičen, o tem naj bo prepričan gospod šef-redakter «Slovenskega Naroda».

(Vzorni celjski policisti.) Naš in več drugih slovenskih in tudi nemških listov je poročalo in pisalo o izgrelih, katere so za časa češkega obiska provzročali celjski mestni policisti. Jeden najbolj zagrizenih je že davnoznani Urh. Ta je opravljal svojo službo na dan češkega poseta in je v službi neko Ano Zakotnik, katera ima svojo izložbo drobnarij tudi v posojilnični hiši na voglu Graške cešte in Rotovške ulice, brez potrebe in povoda grdo ozmerjal. Ž njim v družini je bil tudi dosluženi ex čorbar Nandek Golič. Jediní povod za neosnovani surovi napad na revno žensko je bil ta, da ima Zakotnik jedno svojo izložbo v slovenski hiši in da je znana kot Slovenka. — Sodni tajnik gospod Erhatič je kot posamni sodnik danes sodil o tem slučaju in nameril celjskemu nepristranskemu policistu Urhu 10 gld. globe ali dva dni zapora, čorbarju Goliču pa 30 gld. globe ali teden zapora. Celjski gospod državni pravdnik se pri vseh konfiskacijah »Domo-vine« sklicuje na to, da mu o kakem prekoračenju delokroga ali kaki očitni pristranosti celjskih policistov ni nič znanega — no, gospod državni pravdnik, ali ste to zvedeli? To je že tretji slučaj, drugi pa še pridejo!

(Od I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani.) V nedavno vršeci se odborovi seji sklenilo se je nastopno: Vloga društvenega člana tičoča se mezde poljskega čuvaja v mestnem logu, katero (mezdo) mestni magistrat še-le po 7letnem roku za ves čas tirja, odpravila se je na občinski svet. — V zadevi previsoke odmere osebne dohodnine se je sklenilo, da se na podlagi priskrbljenih informacij obrne na merodajno mesto z vlogo glasečo se, da naj bi se pri odmerjenji tega davka oziralo na dejstvo, da se Ljubljana zmiraj trpi na učinku strašne potresne katastrofe ter da je zbog tega povsem nemogoče, da bi si kedo v letu 1898 predpisano dohodnino v letu 1899 za 50 do 100% zvišal. Na ta način propada davčna morala, ker se od strani poklicane oblasti davkoplačevalcu nikakor ne veruje. Pouk in navod sestave napovedi za osebno dohodnino za hišne posestnike jednotno in redno uravnati, dá se v tisk ter se razdeli društvenim članom. — Vloga društva gledé hišnih tablic jemlje se na znanje, ker še pravdni ték po vseh inštančnih stopinjah ni zaključen. — Na prošnjo mestnega magistrata, naj bi društvo nabiralo prispevke za »Avstr. pomožno društvo« (Oesterr. Völker-Verein), se isto sedaj ne more ozirati. — Vlogo društva tičočo se posameznih

davkov, rešil je mestni magistrat takó, da bo za prihodnje leto vodarina ter stanarinski novec predpisan na jedni póli, kar se pa tiče ostalih davkov, da se je mestni magistrat v tem oziru obrnil do o. kr. finančne direkcije. Nadalje se je naročilo društvenemu vodstvu, da se isto z vlogo obrne na magistrat: ali bi bilo možno plačevati davek potom c. kr. poštne hranilnice, za kar naj bi se pri mestnem magistratu proti plači nabavnih troškov prejela poštna položnica. — Načrt hišnega reda, kakor i vseh tiskovin tičočih se hišne uprave, naročil se je poročevalcu. — Nadalje se bo mestni magistrat naprosil, da bi se v § 62 občinskega reda predpisani razglas ukrepov občinskega sveta, objavljali potom tiska. — Daljše korake v vprašanji razložbenega davka pridržuje si društvo.

(Z Vranje Peti.) Danes, 24. t. m. je posestnik Fr. Grčar razdril kopo, oglje naložil na voz; potem šel domu kositi. Ko pride nazaj, ni več — ne oglja in ne voza! Samo kup pepela! — Istemu posestniku je lansko leto ogenj uničil velik, lepo zaraščen gozd. Zažgal je bil takrat 11 leten bebasti deček s Homea, vrgši gorečo užigalico v suho travo. — Previdnosti in čuječnosti ni nikoli dovolj!

(Obsojen občinski svetovalec.) Bolčev Pepe se je zopet osmodil. Stal je zopet radi častikraje pred sodiščem in bil obsojen. Na prvem občnem zboru kmetijske družbe je nastopil s toliko silo izobraženega občinskega svetnika ljubljanskega, da ga je okrajno sodišče obsodilo na 10 gld. globe. Ker se je tožiteljevemu zastopniku zdela ta kazen prenizka, pritožil se je na deželno sodišče, ki je sodbo okr. sodišča razveljavilo in Bolčevega Pepeta radi častikraje obsodilo na 25 gld. globe.

(Potres) je bil na Lipoglavem 28. t. m. pet minut pred 6. uro zvečer. Precej močno je zagrmelo, šipe na oknih pa niso nič zašklepetale.

(Občinske volitve v Gradcu.) Včeraj je volil II. razred. Od 4013 volilcev je prišlo na volišče 1110 volilcev. Zmagali so nemški nacionalci z 986 do 848 glasovi. Ljubljčan dr. Fr. Goltšch, ki je baje prestopil tudi vsled Schönererjevega poziva k protestantom, je dobil 981 glasov. Nasprotni kandidati so dobili: Nickl 278 glasov, Feichtinger 94, Deutsch 60 glasov.

(Prošnja in priporočilo.) Udano prosim vse prijatelje širom hrvatske zemlje, kateri so naročili katero izmed mojih knjig, da bi mi čim preje poslali dotični znesek. Kajti s tiskarno moram poravnati takoj račun, denarja pa ni... Na svojo žalost si ga bodem moral izposoditi. — Ob jednom naznanjam, da imam še veliko zalogo svojih knjig, ter prosim vse in vsakogar, naj me podpira v mojem nesebičnem podvzetju ter naj naroči še po kak izvod. »Hrvatski narod« velja 1 gld. 35 kr. s poštino vred, a »Povjest kraljevine Češke« 2 gld. Dobrotni Bog naj poplača vsakemu stotero, ki me v interesu narodne prosvete na kakoršnikoli način podpira. Naj mi čim preje pomaga, kdor hoče in more.

Ivan Nep. Jemeršič,

župnik v Grubišnem polju (Hrvatska).

(Od nekod.) Morebiti ni še prepozno in tudi ne odveč, če se pripomni povodom bližajočega se nam novega stoletja, naj bi blagovolile naše tiskarne jemati za natisek novih blanketov za uradne matice v 20. stoletji boljši papir, nego je bil do sedaj. Od katerekoli kronovine dobim kak matični dokument v roke, povsod je papir močnejši in trpežnejši — v resnici vreden dokumenta — nego iz naših tiskarn. Komaj pride list iz roke v roko, že je »cunj«, da je ne moreš hladnokrvno pogledati. Naj se varčuje tam — kjer je treba!

(Spomenik izzivaču.) Včeraj so pričeli v Trstu na javnem vrtu kopati podlago Rossettijevemu spomeniku. Na spomenik bodo uklesali ostudno izzivalno pesem: »Nella p...« Ako proti temu ne posežejo merodajni krogi, se lahko kaj zgodi, kar bo neprijetno temu ali onemu.

(Kuhnova cesta) je dobila te dni ob obeh straneh lično žično ograjo. Na desni strani se je zgotovila na stroške mestne občine, na levi pa na stroške kmetijske družbe.

(Kočevskega premoga) se izvozi sedaj po dvajset vagonov na dan. Novih premogovih žil iščejo sedaj v kočevski, trebanjski in žužembski okolici.

(Gorelo je) predvčeranjim opoldne v stranskem poslopju J. Golevšekove tovarne za parkete v Trebnjem. Zgorelo je precej lesa. Domači delavci so pogasili ogenj po večurnem naporu.

(Grozna smrt) je doletela mlinarskega učenca Andreja Kiršnerja v Feldbachu na Štajerskem. Zagrabilo ga je kolo stroja ter ga 200krat zavrtilo okolu. Truplo je bilo tako strašno razmesarjeno, da so s težavo zbrali vsa dela trupla.

(Smešen prizor pri dunajski volitvi.) Ob sijajni antisemitski zmagi v okraju Mariahilf se je zgodilo mnogo komičnih prizorov. Najbolj so se ljudje smejali nekemu debelemu socijalnemu demokratu, ki je na ves glas kričal, da ne postane nikdar črnih. V tem hipu pa je bil nenadoma objet. Pritisnil ga je na svoje srce širokopleč — dimnikar. Ves črn jo je mej bučnim smehom popihal zagrizeni mokrač.

(Razjasnjena skrivnost.) Na Dunaju so dalje časa opazovali dekle, ki je govorila jezik, nerazumljiv vsem dunajskim jezikoslovcem. Dobili so dekle v omedlevici na cesti. Nekateri Dunajčanje so ugibali, da je dekle ob času, ko je šel komet mimo zemlje, prišlo na Dunaj s kakega družega sveta. Sedaj se je oglasil nekdo, ki je služil v Indo-Kini. Ta je po pogovoru z deklico konstatoval, da je skrivnostno dekle Indijanka Kohe iz Pedžaba. V Evropo jo je zvalil nek rojak, ki ji je tu pobral vse dragocenosti in jo pustil v b-di.

(Srdit Žid.) V Tarnopolu je bil obsojen trgovec Amir na 8 mesecev ječe, ker je svojega konkurenta Katza vrgel v vodnjak.

(Sin Crispijev — tat.) Preteklo soboto bi se moral pričeti pred sodiščem v Rimu proces proti Luigu Crispiju, ker je svoji ljubimki grofici Celleri kral juvele. Pri tem delu so mu pomagali njegovi tovariši. Razprava je preložena, ker se ne ve, kje je sedaj ta vzorni sin starega Crispija. Ušel je v Ameriko, kjer je bil uslužben pri nekem bankirju, s katerega ženo je ušel. Ko se je je naveličal, jo je zapustil in zginil.

(Poslanec — morilec.) Laško javnost razburja naslednji slučaj: Pred leti je bil generalni ravnatelj siciliske banke notar Bartolo mej vožnjo iz Mesine v Palermo umorjen. Dva zločinca sta ga vrgla skozi okno železniškega voza. Po dolgih preiskavah so dobili dva sprevednika, ki sta izvršila dejanje po nalogu nekega neznanega gospoda. Sin umorjenčev je sedaj baje dobil dokaze, da je umor njegovega očeta bil delo — laškega poslanca Palizollo.

(Koliko poje človek do smrti?) Nekdo, ki je imel čas, je zračunil, da poje zdrav človek pri dobrem apetitu do 70. leta 96.000 kilogramov redilnih snovij.

(Na potovanju.) »Milostiva pravite, da sta s soprogom na potovanju. Kje pa je gospod soprog?« — »V kupeju za nekadilce. Ne more prenašati tobakovega dima.«

Društva.

(Vabilo h koncertu.) katerega priredi kamniški salonski orkester v dvorani zdravišča v nedeljo dne 3. decembra 1899. leta v korist kamniške podružnice patrijotičnega deželnega pomožnega društva rudečega križa za Kranjsko. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 40 kr.

(Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju), kateremu je predsedoval g. dvorni svetnik dr. Friderik Ploj, je dne 14. nov. per acclamationem izvolil odbor, ki se je sledeče sestavil: Predsednik: Jakob Pukl, izdajatelj lista »Der Süden«, posestnik itd.; I. podpredsednik: dr. Fr. Ploj, c. kr. dvorni svetnik; II. podpredsednik: dr. Fr. Simonič, kustos vseučiliške knjižnice; I. blagajnik: dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstrasse št. 7; II. blagajnik: dr. Janko Babnik, c. kr. sodni tajnik v justičnem ministerstvu; I. tajnik: dr. France Vidic, c. kr. urednik slov. drž. zak.; II. tajnik: Ivan Luzar, nadrevident južne železnice; odborniki: Monsignor Fr. Jančar, papeški častni komornik, župnik nemškega vit. reda itd.; dr. Anton Primožič, c. kr. profesor prid. ministerstvu za uk in bogočastje; Žiga Sežun, c. kr. likvidator v finančnem ministerstvu. Pregledovalci: dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, c. kr. sekcijski svetnik v finančnem ministerstvu; dr. Jos. Mantuani, c. k. amanuensis v dvorni knjižnici; dr. Janko Hočevar, odvetn. kandidat. Odb. namestniki: dr. Mat. Murko, c. kr. docent na vseučilišču itd.; dr. Anton Povšič, c. kr. sod. tajnik prid. justičnemu ministerstvu; Jož. Premeru, c. kr. kontrolor poštne hranilnice. Preglednikov namestniki: Jakob Bratkovič, c. kr. profesor v p.; Alojzij Karba, c. k. poštni pristav; France Pečnik, provizor lekarne c. kr. ces. Elizabetine bolnice. — Uže v prvi odborovi seji se je razdelilo čez 200 gld. podpor. Prošenj za podpore bilo je dva in petdeset. Upati je, da bodo Slovenci to dru-

štvo tudi letos radodarno podpirali, da bode odbor mogel zadostiti težki svoji nalogi. Odbor prosi še posebej izdatne podpore slavnih slovenskih posojilnic, mestnih in raznih drugih zastopstev. Darove je pošiljal I. blagajniku gosp. dr. Klem. Seshun-u, dvornemu in sodnemu odvetniku, Dunaj, I. Singerstrasse 7.

Telefonska in orzojavna poročila

Dunaj, 30. novembra. Poslanska zbornica razpravlja danes o nujnem predlogu poslanca Kubika glede podržavljenja poljske gimnazije v Tešinu. Kubik v poljskem jeziku utemeljuje nujnost predloga. Posl. Demel protestira v ime nemških poslancev Šlezije proti nujnosti predloga, češ da gimnazija ni potrebna za poljsko prebivalstvo v Šleziji. Potem so še govorili posl. Czeecz, Čeh Kurz in drugi. Seja se nadaljuje.

Dunaj, 30. novembra. Poslanca Povše in Barwinski sta v izvrševalnem odboru desnice izrekla imenom svojega kluba simpatije Čehom.

Dunaj, 30. novembra. Vodja finančnega ministerstva je imenoval finančnega tajnika Ferd. Aviana fin. svetnikom pri fin. ravnateljstvu v Ljubljani.

Dunaj, 30. novembra. Otvoritvena seja avstrijske delegacije se vrši danes zvečer ob 6. uri, ona ogerske delegacije ob 5. uri.

Dunaj, 30. novembra. Odsek za spremembo § 14 je imel sinoči prvo sejo, v kateri je minister Kindinger ponovil svoja izvajanja v pododseku, ki nasprotujejo vsaki izpremambi. Govorili so še posl. Roschmann, Zalinger in Stransky. Do konečnega sklepa ni prišlo.

Dunaj, 30. novembra. Čehi so izjavili, da bodo le tedaj udeleževali se kake pravne konference, ako se prej ugotovi raznim njihovim zahtevam. Nemški listi obsojajo Poljake in katoliško-ljudsko stranko, da so pričeli milejše soditi o češki obstrukciji, ker so potegnili s Čehi pri glasovanju, da se plenarna seja prekine. Kljub temu so izmišljene vesti — o demisiji Claryja. Clary je govoril s Fuchsom. Fuchs mu je baje dejal, da bode odstopil, ako ne poneha obstrukcija. Clary se nadeja, da do novega leta kljub češki obstrukciji reši vse nujne zadeve.

Dunaj, 30. novembra. „Slovo polskie“ javlja, da je v parlamentarni komisiji desnice došlo do razpora mej Poljaki in Rusini, ki zahtevajo jezikovni zakon za Rusine v Galiciji, čemur se Poljaki najodločnejše upirajo.

Dunaj, 30. novembra. „Fremdenblatt“ in „N. W. Tagblatt“ poročata: Z vednostjo in dovoljenjem Claryjeve vlade je desnica povabila levičarje k pravnim dogovorom, kako omogočiti rešitev državnih potreb.

Dunaj, 30. novembra. Poslanec Gustav Adamek je odložil svoj mandat.

Dunaj, 30. novembra. „Ostdeutsche Rundschau“ poroča, da je v Toplicah na Češkem 160 oseb prestopilo k protestantizmu.

Trst, 30. novembra. Porotno sodišče v Rovinju je 38-letno postrežnico Filomeno Civitico obsodilo na smrt, ker je prerezala svoji tašči vrat.

London, 30. novembra. Nemška cesarska dvojica se je včeraj dopoldne iz Port Victoria napotila v domovino.

Vojska v Južni Afriki.

Z natalskega bojišča ni danes nikakih poročil, razun, da je armada generala Gatacre, došla iz Queenstowna, zbrana pri Putters-Kraalu in da so se Buri pomaknili do Moltena, tem obširneja so pa poročila o bitkah pri Belmontu 23., pri Graspanu 25. in najnovejša pri Modder River 28. t. m. Iz najnovejših poročil o bitki pri Belmontu je razvidno, da so se Angleži grozno urezali. Pod poveljstvom generala Dillivryja je bilo namreč tam zbranih k večjemu 3—700 Burov, mejtem ko je štela angleška armada nad 7500 mož. Angleži so res potisnili nasprotnika za nekaj kilometrov naprej, a Buri so vzeli seboj vse vozove in vse potrebnosti, le dva voza za strelivo so pustili na mestu za svoje ljudi, ki so se stali v

boju. Ta dva vozova sta presla pozneje v last Angležev in tako je nastalo poročilo o »64 ugrabljenih vozovih«. V nekem grmovju ob strani bojišča se je mej bitko paslo kakih 30 konj, ki so jih seveda Angleži vzeli seboj in potem poročali o »veliki množini uropanih konj«. Po bitki, ki je bila končana že ob 8. uri zjutraj, so se Angleži podali v svoj prejšnji tabor, mesto da bi, kot se spodobi zmagovalcu, prodirali naprej ali ostali vsaj na prejšnjem mestu. Še le v noči od 24. na 25. so si upali naprej. Tu jih pa zjutraj zasači general Cronje z 2000 možmi in prišlo je do bitke pri Graspanu.

Tudi tukaj so bili Angleži dobro tepeni, akoravno je bilo število Burcev zelo majhno v primeri z Methuenovo armado. General je seveda takoj poročal o Pyrrhovi zmagi, v Kapstadt pa brzojavil po takojšnjo pomoč, posebno konjenice in topništva, kar gotovo označuje vrednost zmage.

Kmalu nato je general sporočil, da so Angleži zasedli Honingnestkloof. Ta vest je pa nastala valed tega, ker je Methuen »menil«, da se je njegov 9. polk podal v ta kraj, ker se po bitki pri Graspanu ni vrnil nazaj. Polk je seveda že na poti v Pretorijo. V nedeljo in ponedeljek se je brčkone počivalo, v torek zjutraj ob 5. so pa šli Angleži zopet na delo in sicer so naleteli na 8000 mož močnega sovražnika pri postaji Modder-River ob reki Modder kakih 50 km južno od Kimberleya. Obširno oficijelno poročilo o tej »zmagoslavni« bitki priobčujemo spodaj. Mej vsticami tega poročila pa se kaže dovolj jasno angleški poraz. Vsaka beseda v poročilu pripravlja na poznejše neugodne vesti, akoravno se trdi, da je uničena vsa 8000 mož broječa burska armada. Ako se je 3—700 Burov uspešno ustavilo Methuenovi armadi, je skoro izključeno, da bi ta mogla uničiti toliko moč.

Berolin, 30. novembra. Iz Pretorije poročajo: Predsednika Krüger in Stein sta naročila generaloma Joubertu in Cronje, naj ne cepita močij, marveč koncentrirata armadi za odločne bitke. General Joubert je zbral sedaj tri voje: jednega v Ladysmithu, drugega ob Tugeli in tretjega vzhodno ob progi Pietermaritzburg - Eastcourt. Cronje operira pred Kimberleyem, ob reki Modder in za Methuenovim hrbtom.

London, 30. novembra. Iz zadnje oficijelne liste o angleških izgubah v bitki pri Belmontu 23. t. m. je razvidno, da je bilo ubitih 46 mož in 4 častniki, ranjenih pa 42 častnikov in 284 mož.

London, 30. novembra. General Buller brzojavlja vojnemu uradu, da mu je general Methuen nastopno sporočil o bitki pri Modder-River 28. t. m.: Angleška posadka je zjutraj ob 5. uri dospela pred sovražnikove vrste. Buri so bili dobro zavarovani za napisi. Ker je reka Modder zelo narasla, je bilo nemogoče sovražnika obkoliti ali se mu izogniti. Boj so je pričel ob polu 6. uri s prodiranjem angleške artilerije, infanterije na konjih in konjenice. Gardeinfanterija je stala na desni, deveta brigada na levi sovražnikove postojanke. Splošni napad v zelo razširjeni vrsti se je pričel ob 6. uri s pomočjo topništva. Burska armada je štela 8000 mož in se udeleževala boja z dvema težkima topovoma in več manjšimi. Boj je bil ljut in je trajal deset ur. Angleške čete so se vojevale brez hrane in vode v največji vročini in so — prisilile nasprotnika, da je spremenil svoje postojanke. (!)

London, 30. novembra. Polkovnik Kekowich, ki poveljuje posadki v Kimberleyu, pravi, da je bilo od 18. do 25. več manjših prask. Ranjena sta bila dva častnika in trije možje. Moštvo je zdravo, vode dovolj. Buri so izginili (?) izpred mesta.

London, 30. nov. Oficijelno se poroča, da je general Methuen pri Modder-Riverju zadel ob Bure ter pokončal vso njih armado (!)

Umrli so:

28. novembra. Marija Pipan, branjevka, 74 let, Studentovske ulice 9, ostarelost.

V bolnišnici:

25. novembra. Marija Urbanec, tovarniška delavka, 30 let, jetika.

26. novembra. Marija Močilnikar, zasebnica, 73 let, mrtvoud. — Franja Slak, gostija, 57 let, uleus ventriculi.

27. novembra. Rudolf Vidon, čuvaja sin, 15 mesecev, davica.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 29. novembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl.	—	do gl.	—
» » pomlad . . .	»	8 07	»	8 08
Rž za jesen . . .	»	—	»	—
» » pomlad . . .	»	6 72	»	6 73
Turšica za november . . .	»	—	»	—
» » maj-junij . . .	»	5 18	»	5 20
Oves za jesen . . .	»	—	»	—
» » pomlad . . .	»	5 36	»	5 37

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
29	9. zvečer	744,9	0,9	brezv.	jasno	0,0
30	7 zjutraj	744,6	—3,3	sl. jug	megla	
	2. popol.	742,9	5,2	brezv.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 16 normale: 0,7°.

945 1-1

Marija Praprotnig roj. **Winkler** naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov zelo tužno vest o smrti svojega iskrenoljubljenega brata, ozir. strijca, gospoda

Avgusta Ludovika Winklerja

trgovca in hišnega posestnika v Ljubljani

ki je po kratki, mučni bolezni danes v sredo 29. novembra, ob 12. uri dopoldne v 74. letu svoje dobe, previden s sv. zakramenti za umirajočce, uda v Božjo voljo mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki predragega pokojnika bodo v petek, dné 1. decembra, ob polu 3 uri popoldne v hiši žalosti Poljanska cesta št. 15 slovesno blagoslovljeni in potem na pokopališču pri sv. Kristofu v rodbinski rakvi položeni k zadnjemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dné 29. novembra 1899.

947 1-1

Prostovoljno gasilno društvo ljubljansko javlja žalostno vest, da je Vsemogočni izvolil poklicati ustanovitelja podpornega sklada in častnega člana, gospoda

Avgusta Winklerja

izdelovalca mila in hišnega posestnika v Ljubljani

včeraj dné 29. novembra ob polu 12. uri dopoldne po kratki bolezni v boljši svet.

Pogreb bode jutri v petek dné 1. decembra ob polu 3. uri popoldne od hiše žalosti Poljanska cesta št. 15.

Pokojnik se priporoča prijaznemu spominu vseh p. n. članov kakor tudi prijateljev in znancev.

Počivaj v miru!

V Ljubljani, dné 30. novembra 1899.

Odbor.

Zahvala.

946 1-1

Za srčne dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti moje ljube soproge, oziroma matere, gospe

Marije Verovšek roj. Kozjak

kakor tudi za obilno spremstvo ranjce k večnemu počitku izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo. Osobito in posebej se še zahvaljujem svojim stanovskim kolegom, prijateljem in znancem ter čč. članom slovenskega in nemškega gledišča za darovane prekrasne vence, kakor tudi gg. pevcem za ganljivo petje.

Srčna zahvala vsem!

V Ljubljani, dné 30. novembra 1899.

Anton Verovšek.

SLOVENC!
pristopajte k
„Naši straži“!

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za leto 1899

18 cesar Franc Jožefovih ustanov

8 po 25 gld. in 10 po 10 gld. za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske in

5 cesarice Elizabete ustanov

po 20 gld. za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov.

Prošnje naj se pošljejo zbornici do 15. decembra 1899. Priloži naj se jim od župniškega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj obrt samostojno izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prositeljica onemogla, uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1899.

Trgovinska in obrtna zbornica za Kranjsko.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l, itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 726 50-36

Prodajalnica katol. tiskovnega društva

prej H. Ničman

v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2

priporoča svojo bogato zalogo molitvenikov, mnogovrstnih podob in raznih drugih devotionalij, zlasti:

Rožne vence, navadne, po pet oddelov, na niti dvanajstera 25 kr. do 1 gld. 40 kr.; na žici dvanajstera 45 kr. do 3 gld.; iz bisernice jeden 35 kr. do 2 gld.; iz bisernice na srebrni žici in s križcem bisernim ali srebrnim jeden 1 gld. 70 kr. do 3 gld.; iz aluminija po 65 kr. kos.

Rožne vence Naše Ljube Gospe, dvanajstera 60 kr. do 1 gld.; **rožne vence Žalostne M. božje**, dvanajstera 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 40 kr.; **rožne vence za duše v vlačih**, dvanajstera 1 gld. ali 1 gld. 10 kr.

Svetinje, raznovrstne, manjše in večje, dvanajstera 70 kr., 1 gld. 20 kr. do 3 gld. 60 kr.

Svetinje za „Marijine družbe“, velike, iz aluminija, s slovenskim napisom, jedna 12 kr., sto skupaj 10 gld.

Srebrne svetinje „Brezmadežnega Spoč.“ in „presv. R. Telesa“ po 45 kr. jedna in višje.

Pražki Jezuščki, v malih puščah, po 10 kr., več skupa, ceneje.

Križci za rožne vence, dvanajst 25 kr. do 1 gld. 20 kr., iz niklja jeden 7 kr. do 70 kr.

Križi razne velikosti in kakovosti s stojalom ali za na steno od 75 kr. jeden do 20 gld.

Podobice za I. sv. Obhajilo, sto skupaj 2 gld. 50 kr., s čipkami 3 gld. 80 kr.; večje za okvir, sto 6 gld. in 12 gld.

Spomin sv. misijona, sto podob skupaj 85 kr.

Litanije presv. Sroa Jezusovega, slovenske, nemške, latinske, sto skupaj 80 kr.

itd. itd.

Pleskarska in v to stroko všteta se stavbena in pohištvena dela izvršujeta in se priporočata v naročila iz mesta in z dežele **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice. — Najnižje cene. — Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno zanesljivo in brez konkurence 13 11-8

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani, Dunajska cesta 13

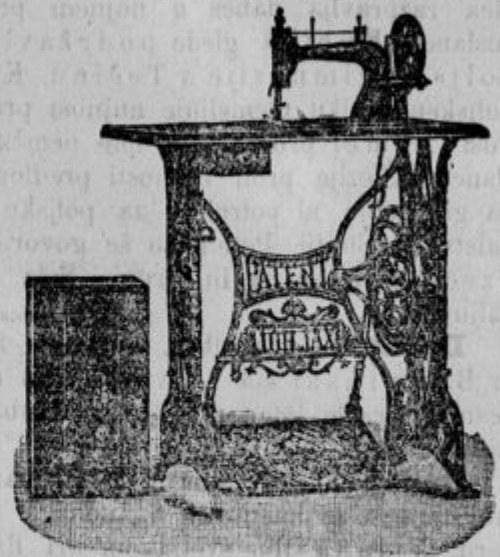
priporoča svoje pripoznano najboljše

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

ilustrovani ceniki zastoj in franko.

713 20-15

Spreten kovač,

kateremu se izroči kovačnica, sprejme se takoj pri gosp. Karol Lenče-tu v Laverici pri Ljubljani. 931 2

Prostovoljna razprodaja.

V ponedeljek pred sv. Miklavžem, dne 4. decembra 1899, dopoldne ob 8. uri se bode

graščina Rakovnik (Kroiseneg) pri Ljubljani,

to je: poslopja, vrti, niive, travniki in gozdi po kosih prostovoljno razprodajali.

Lastnik:

Fran Hren.

912 3-3

Prva kranjska tovarna testenin Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici

priporoča velespoštovanemu občinstvu svoje izborne 894 24-3

testenine,

kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za na juho.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v teku enega meseca, kar jih izdelujejo.

Spoštovana gospodinja, sezite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki do sedaj o testeninah še slišati niso hoteli.

Najine testenine dobé se v vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po pol kilograma z najino firmo.

Trgovcem pošiljamo cenike zastoj in franko.

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec

v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilni položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 30. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 10 »
Avstrijska zlata renta 4%	116 » 35 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	116 » 35 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	95 » 25 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	908 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	378 » 40 »
London vista	120 » 72 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02 »
20 mark	11 » 79 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 57 1/2 »
Italijanski bankovci	45 » 15 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dne 29. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	168 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	204 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 50 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 » — »
Posojilo goriškega mesta	— » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	96 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice	209 » 50 »
» » južne železnice 3%	169 » — »
» » južne železnice 5%	118 » — »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 80 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	85 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	— » — »
Ljubljanske srečke	25 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 » 75 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3055 » — »
Akcije tržškega Lloydja, 500 gld.	421 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	71 » — »
Splošna avstrijska stavbinska družba	102 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	277 » 50 »
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	204 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tveganje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.